

Úloha IV.2 ... mozek v mikrovlnce

2 body; průměr 1,23; řešilo 53 studentů

Jak daleko musí být člověk od BTS (základnové převodní stanice), aby působení jejího vysílání na mozek bylo srovnatelné s vysíláním mobilu přímo u hlavy? Předpokládejte, že BTS vysílá rovnoměrně do poloprostoru a má vysílací výkon 400 W. Vysílací výkon mobilu je 1 W.

Napadlo Marka N. při pohledu na internetovou diskusi.

Kedže mozog má konštantnú velkosť, tak našou úlohou je nájsť takú vzdialenosť hlavy od BTS vysielača, pri ktorej je rovnaká intenzita žiarenia, ako je intenzita žiarenia v hlate od mobilu, keď držíme mobil pri uchu. Intenzita žiarenia (zvyčajne značená ako I) je veličina, ktorá hovorí, aký veľký výkon žiarenia pripadá na jednotkovú plochu. Napríklad na meter štvorcový povrchu Zeme na rovníku na poludnie dopadá za sekundu žiarenie nesúce 1 360 kJ. Teda možno hovoriť o intenzite žiarenia $I \approx 1\,360 \text{ W} \cdot \text{m}^{-2}$. Intenzita žiarenia sa dá zo vzdialnosti od vysielača r a výkonu vysielača P vypočítať z predpokladu, že všetko žiarenie sa rovnomerne rozloží na povrch gule polomeru r . Plocha gule polomeru r je $S = 4\pi r^2$. Z toho vyplýva, že intenzita žiarenia vo vzdialosti r bude

$$I = \frac{P}{S} = \frac{P}{4\pi r^2}.$$

Odhadnime vzdialenosť mozgu od mobilu ako $r_m \approx 5 \text{ cm}$, výkon mobilu označme ako $P_m = 1 \text{ W}$, neznámu vzdialenosť mozgu od BTS vysielača ako r_v a výkon vysielača ako $P_v = 2P = 800 \text{ W}$. Kedže v zadani sa píše o vysielaní do polpriestoru, za výkon vysielača vysielajúceho do priestoru považujeme dvojnásobok výkonu vysielača vysielajúceho do polpriestoru. Inak povedané, aby vysielač vysielal do celého priestoru s rovnakou intenzitou ako teraz do polpriestoru, musel by mať celkový výkon dvojnásobný. Potom z predpokladu rovnosti intenzít žiarenia dostaneme

$$\begin{aligned} I_m &= I_v, \\ \frac{P_m}{4\pi r_m^2} &= \frac{P_v}{4\pi r_v^2}, \\ r_v &= r_m \sqrt{\frac{P_v}{P_m}} \doteq 1,4 \text{ m}. \end{aligned}$$

Teda, ak sa nachádzame zhruba 1,4 m od vysielača, vysielač na náš mozog pôsobí približne rovnako ako pri telefonovaní.

*Samuel Kočiščák
samo@fykos.cz*

Fyzikální korespondenční seminář je organizován studenty MFF UK. Je zastřešen Oddělením pro vnější vztahy a propagaci MFF UK a podporován Ústavem teoretické fyziky MFF UK, jeho zaměstnanci a Jednotou českých matematiků a fyziků.

Toto dílo je šířeno pod licencí Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported. Pro zobrazení kopie této licence navštivte <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>.